

Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae – RBM

RBM je kritická edice, které by měla postupně zpřístupnit prameny úřední povahy se vztahem k českým zemím od počátku (600) do konce vlády Karla IV. (1378). Činí tak zkrácenou formou, prostřednictvím latinských registů.

Počátky tohoto projektu sahají do 40. let 19. století, kdy František Palacký ustoupil od úmyslu vydat Český diplomatář, který měl obsahovat veškerou diplomatickou látku k českým dějinám do roku 1310. Náhradu diplomatáře měla na nějaký čas poskytovat edice *Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae*. První díl, který zahrnoval léta 600 – 1253, vydal v roce 1855 Karel Jaromír Erben, Palackého pomocník při sbírání listin a jejich opisování.

Další tři svazky vydal Josef Emler. V roce 1872 vydal druhý díl zahrnující dobu vlády Přemysla Otakara II. a Václava II. (1253–1310). Další dva díly pro období Jana Lucemburského (1310–1333 a 1333–1346) vydal Josef Emler v letech 1888 a 1890. K další práci se už Emler, kvůli těžké nemoci, nedostal.

Další práce na RBM započaly v roce 1921, kdy byl zřízen Československý státní historický ústav vydavatelský. Práci na RBM byli pověřeni Václav Hrubý a Bedřich Mendl. Václav Hrubý měl dovést RBM až do korunovace Karla IV. císařem (1355), k zadání se však nikdy nedostal. Práce na pátém dílu tak byly svěřeny Blaženě Rynešové. Ta ale v roce 1944 umírá a jejího odkazu se ujal (dva svazky pátého dílu pro léta 1346–1350 Jiří Spěváček. Konečně roku 2000 vydala Jana Zachová čtvrtý svazek pátého dílu a pátý svazek jako rejstřík.

Bedřich Mendel měl připravit RBM až po korunovaci Václava IV. českým králem. V letech 1928–1929 vydal první a druhý svazek šestého dílu, který dovedl do roku 1357. Práci na regestech potom na delší čas přerušil, vrátil se k ní až na sklonku života a v roce 1939 stačil připravit ještě jeden svazek s materiálem pro srpen 1358. Tento díl vyšel až po 2. světové válce v roce 1954 díky Mileně Linhartové. Třetím svazkem byl ukončen šestý díl a zbylé materiály měly být otištěny v sedmém díle, který je doveden do roku 1363. V roce 1979 byl k šestému dílu, vydán ještě rejstříkový svazek, který vydala Eleonora Mendlová.

Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae

- I. 600-1253. Ed. K. J. Erben. Praha 1855.
- II. 1253-1310. Ed. J. Emler. Praha 1882.
- III. 1311-1333. Ed. J. Emler. Praha 1890.
- IV. 1333-1346. Ed. J. Emler. Praha 1892.
- V. 1346-1355.
 1. 1346-1348. Ed. J. Spěváček. Praha 1958.
 2. 1348-1350. Ed. J. Spěváček. Praha 1960.
 3. 1350-1352. Ed. J. Zachová. Dolní Břežany 2000.
 4. 1352-1355. Ed. J. Zachová. Dolní Břežany 2004.
 5. Indices. Ed. J. Zachová. Dolní Břežany 2005.
- VI. 1355-1358.
 1. 1355-1356. Ed. B. Mendl. Praha 1928.

2. 1356-1357. Ed. B. Mendl. Praha 1929.
3. 1357-1358. Ed. B. Mendl - M. Linhartová. Praha 1954.
4. Indices. Ed. E. Mendlová. Praha 1979.

VII. 1358-1363.

1. 1358-1359. Ed. B. Mendl - M. Linhartová. Praha 1954.
2. 1359-1360. Ed. B. Mendl - M. Linhartová. Praha 1955.
3. 1360-1361. Ed. B. Mendl - M. Linhartová. Praha 1958.
4. 1361-1362. Ed. M. Linhartová - B. Mendl. Praha 1961.
5. 1362-1363. Ed. M. Linhartová - B. Mendl. Praha 1963.

Všechny listiny v jednotlivých svazcích jsou řazeny v prostém chronologickém pořádku. Erbenův první svazek však nebyl sestaven podle pravidel nezaujaté historické kritiky, a proto vybrané listiny lze nenajít ve druhém díle, nebo v dodatcích ve čtvrtém. V záhlaví každé listiny je uvedeno datum a místo vydání. Pod listinou je vždy uvedena forma listiny a místo jejího uložení dnes.

Regesta Bohemiae et Moraviae aetatis Venceslai IV.

RBMV je ediční projekt, který regestovou formou zpřístupňuje listy a listiny z doby krále Václava IV. Jednotlivé svazky jsou řazené chronologicky, ovšem podle místa dnešního uložení (archivů).

Obsahuje především písemnosti k vládě krále Václava IV., markraběte Jošta na Moravě a k historii klášterů na Moravě.

I. Fontes Archivi capituli metropolitani eccl. Pragensis

1. 1378-1382. Ed. V. Jenšovská. Praha 1967.
2. 1383-1387. Ed. V. Jenšovská. Praha 1971.
3. 1388-1391. Ed. V. Jenšovská. Praha 1974.
4. 1392-1394. Ed. V. Jenšovská. Praha 1976.
5. 1395-1396. Ed. V. Jenšovská. Praha 1978.
6. 1397-1398. Ed. V. Jenšovská. Praha 1982.
7. 1399-1400. Ed. V. Jenšovská. Praha 1981.

II. Fontes Archivi capituli eccl. Wissegradensis. Ed. V. Vavřínek. Praha 1969.

III. Fontes Archivi publici Trebonensis. Ed. B. Kopičková. Praha 1977.

IV. Fontes Archivi publici Olomucensis et Opaviensis. Ed. B. Kopičková. Praha 1989.

V.I. Fontes Archivi nationalis Pars I Litterae monasteriorum

1. 1378-1397. Ed. K. Beránek a V. Beránková. Praha 2006.
2. 1397-1419. Ed. K. Beránek a V. Beránková. Praha 2007.

VII. Fontes Archivi terrae Moraviae Brunae

1. 1378-1390. Ed. P. Krafl. Praha 2010.
2. 1390-1419. Ed. P. Krafl. Praha 2010.

Použitá literatura:

RBM – všechny svazky

Hlaváček, Ivan – Kašpar, Jaroslav – Nový, Rostislav : Vademecum pomocných věd historických. Jihočany 1997, 163 s.

Internet: <http://cms.flu.cas.cz/index.php>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Regesta_diplomatica_nec_non_epistolaria_Bohemiae_et_Moraviae